

Memo

Datum : 21-4-2022
Aan wie : College
Behandeld door : Maaïke Clijsen, namens het regieteam
Dossiernummer :

Onderwerp:
Impact nieuwe invoeringsdatum Omgevingswet

Aanleiding: nieuwe invoeringsdatum Omgevingswet 1 januari 2023

De beoogde inwerkingtredingsdatum van de Omgevingswet wordt verplaatst naar 1 januari 2023. Dat betekent iets meer tijd, de extra tijd is nodig om goed te kunnen oefenen met de digitale systemen. Op dit moment is dat nog niet met alle systemen mogelijk. Minister de Jonge voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening heeft aan beide kamers het ontwerp-Koninklijk Besluit aangeboden voor de inwerkingtredingsdatum van de Omgevingswet vanaf 1 januari 2023, zie voor meer info deze [link](#).

Het is daarom nodig opnieuw naar onze aanpak te kijken en deze waar nodig aan te passen.

Doel: de ingeslagen weg blijven volgen maar wel zorgvuldig

Ons doel is zo veel mogelijk doorgaan op de ingeslagen weg. De extra tijd tot 1 januari 2023 kunnen we goed gebruiken om extra te oefenen en te testen. We nemen meer tijd om de zaken zorgvuldig voor te bereiden.

Nieuwe planning en kosten(raming): schema in bijlage

Wat de nieuwe invoeringsdatum voor de planning van de deelprojecten betekent is uitgewerkt in een schema (zie bijlage 1). De gevolgen van deze nieuwe planning voor de kosten is ook uitgewerkt in een schema. Hierin staan de al bestede middelen en een raming van de nog benodigde middelen (zie bijlage 2).

Impact: effect op GROTICK-criteria

De verplaatsing van de datum van inwerkingtreding naar 1 januari 2023 heeft impact op het project Waalwijk Omgevingswet-proof, ook al gaan we zo veel mogelijk door op de ingeslagen weg.

Hierna is voor de GROTICK-aspecten aangegeven welke impact de nieuwe invoeringsdatum heeft in positieve en negatieve zin. De GROTICK-aspecten zijn: geld, risico, organisatie, tijd, informatie, communicatie en kwaliteit.

Informatie, tijd en kwaliteit

- Positieve impact:
 - Omdat we voor diverse onderdelen nog informatie nodig hebben van externe partijen om tot een efficiënte invoering te komen. Bijvoorbeeld input vanuit de OMWB voor milieuleges.
 - Omdat we langer de tijd hebben voor een zorgvuldige vertaling naar onze eigen gemeentelijke situatie. Landelijk komen er steeds meer voorbeelden beschikbaar. Regionaal zijn er ook diverse werkgroepen actief waardoor onderdelen effectiever voorbereid kunnen worden.
 - Omdat er meer tijd is voor testen, oefenen en afstemmen.
- Negatieve impact:
 - Omdat de data van gereed zijn omgevingsvisie (eind 2024) en omgevingsplan (eind 2029) niet zijn uitgesteld. De voorbereidingstijd voor deze twee onderdelen in de vervolgfase wordt daardoor korter. Mogelijk worden deze data ook uitgesteld, maar vooralsnog kunnen we daar geen rekening mee houden in de planning.

Communicatie

- Positieve impact
 - Omdat er meer tijd is om de gemeentelijke communicatie en informatie uit te werken.
- Negatieve impact
 - Omdat extra communicatie nodig is over de nieuwe datum en de effecten.

Geld en organisatie

- Positieve impact
 - Omdat werkzaamheden meer uitgespreid worden in de tijd waardoor meer reguliere capaciteit beschikbaar is.
 - Omdat een aantal onderdelen via een reguliere aanpassingsronde gedaan kunnen worden. Bijvoorbeeld: legesverordening, APV, mandaten.
 - Omdat we meer tijd hebben voor regionale samenwerking en daarmee kosten besparen, bijvoorbeeld voor verdiepende opleidingen.
- Negatieve impact
 - Omdat een langere voorbereidingstijd weliswaar de kans geeft tot meer zorgvuldigheid maar wel extra capaciteit tot gevolg heeft voor bijvoorbeeld testen en oefenen. Uit deze testen komen extra werkzaamheden voort waarop we voorheen nog geen zicht hadden, deze zorgen voor extra inzet van capaciteit.
 - Omdat meer budget nodig is voor de langere periode van een projectorganisatie voor externe inhuur op onderdelen, bv. ondersteuning, communicatie en ICT.

Risico

- Positieve impact
 - Omdat er minder kans is op het voordoen van een risico door een langere voorbereidingstijd.
- Negatieve impact
 - Omdat er meer kans is op verlies van draagvlak (wéér uitstel).

Conclusie: genoeg budget voor invoeringsfase tot 1 januari 2023, nieuw budget nodig voor vervolgfase

Invoeringsfase: tot en met 1 januari 2023

Het uitstel heeft zowel positieve als negatieve impact op de GROTICK-aspecten. Vooralsnog is globaal ingeschat dat met een invoeringsdatum van 1 januari 2023 voor de invoeringsfase de negatieve en positieve incidentele effecten zodanig in balans zijn dat het verschil op te vangen is binnen de beschikbare financiële middelen en capaciteit. Daarmee is het project nog steeds haalbaar. Wel gaan we er daarbij vanuit dat we vanaf 1 januari 2023 starten met de vervolgfase waarvoor nieuw budget nodig is.

Voor een zorgvuldige invoering is het zaak dat de projectorganisatie aan de slag blijft met alle onderdelen die nodig zijn. Voor de deelprojecten geeft het uitstel meer lucht om de dingen zorgvuldig te kunnen doen. Denk aan: oefenen via ketentesten en de aanpassing van diverse verordeningen bv. legesverordening. Kortom: we zijn blij met de extra tijd, maar kunnen allesbehalve in de relaxstand.

Vervolgfase: vanaf 1 januari 2023

In het overdrachtsdocument naar de nieuwe raad is voor de vervolgfase een globale inschatting gemaakt. Daarin is aangegeven dat vanaf 1 januari 2023 in ieder geval in totaal € 1.325.000,= nodig is verdeeld over de jaren 2023-2029. Daarvan is voor de jaren 2023 en 2024 per jaar 370.000,= nodig, in totaal € 740.000. De gevraagde middelen zijn nodig voor een omgevingsvisie, omgevingsplan. Plus om andere nieuwe taken op te vangen die komen kijken bij toetsing participatie, bruidsschat en noodzakelijke vergunningenchecks. Niet alleen is dit wettelijk nodig maar ook om onze eigen ambities in de geest van de wet te kunnen halen als het gaat om dienstverlening en verminderen regeldruk.

In de bestaande situatie hebben we in Waalwijk vele beleids- en regeldocumenten (ruim 200). Deze gaan straks op in 1 omgevingsvisie (uiterlijk 2024), 1 omgevingsplan (uiterlijk 2029) en diverse omgevingsprogramma's (geen termijn). Het verminderen van beleids- en regeldruk is noodzakelijk om naar de letter en geest van de wet te kunnen werken. Dat is geen gemakkelijke klus. We willen daar graag een extra versnelling op zetten maar dit zit

niet in het nu gevraagde budget voor 2023-2029. Ook voorzien we dat door de huidige bestaande beleids- en regeldruk meer capaciteit nodig is bij vergunningverlening om de veranderingen vanuit de Omgevingswet in taken en processen op te kunnen vangen. Dat zit ook nog niet in het gevraagde budget in het overdrachtsdocument.

Voorstel: aanpassing planning op nieuwe invoeringsdatum, zorgen voor budget en aanpak vervolgfase

Het voorstel is om op basis van de voorgaande informatie:

- De planning aan te passen voor een invoeringsdatum op 1 januari 2023 en als leidraad te laten dienen bij het voortzetten van de werkzaamheden in de deelprojecten.
- Op basis van een globale inschatting er voorlopig van uitgaan dat de negatieve en positieve incidentele effecten van de *invoeringsfase* met elkaar in balans zijn en de beschikbare financiële middelen en capaciteit toereikend zijn.
- Budget vragen en plan van aanpak voorbereiden voor *vervolgfase* vanaf 1 januari 2023.

Vervolg: inplannen en uitwerken met kennis van nu

We plannen en werken uit zo goed mogelijk met de kennis van nu. Het kan zijn dat er later toch nog effecten naar voren komen waardoor de beschikbare financiële middelen en capaciteit niet meer voldoende zijn. Ook als de invoeringsdatum nog verder opschuift kan dat het geval zijn. Op het moment dat we dat voorzien gaan we weer opnieuw kijken naar effecten en mogelijke oplossingen.

Bijlage

1. Schema planning Omgevingswet invoeringsfase
2. Schema budget en kosten(raming) Omgevingswet invoerings- en vervolgfase

Bijlage 1: Schema planning Omgevingswet - invoeringsfase

De onderdelen van de nieuwe planning waarbij de raad betrokken is, zijn afgestemd met de griffie.

Onderwerp	Onderdelen	Planning bij invoeringsdatum 1 januari 2023					Toelichting	
		Eerder	2022					Later
			Q1	Q2	Q3	Q4		
Plan van aanpak	Plan van aanpak algemeen	X	X				Gereed: raad okt 2019 Bijstellen: memo impact nieuwe invoeringsdatum (deze memo)	
	Plan van aanpak vervolg			X	X	X	X	
Communicatie	Informatievoorziening extern	X	X	X	X	X	X	Doorlopend: per kwartaal statusupdate via website + bijeenkomst externe adviseurs Vanaf Q4: communicatie aanvullend op landelijke campagne
	Informatievoorziening intern	X	X	X	X	X	X	Doorlopend
Samenwerking	Raadsplanning	X	X	X				Bijstellen vanwege nieuwe invoeringsdatum en aangepaste planning (deze memo)
	Regionale werkgroepen	X	X	X	X	X		Doorlopend
Beleid								
Omgevingsvisie	Omgevingsvisie 1.5	X						Vastgesteld: raad 2021
	Plan van aanpak Omgevingsvisie 2.0		X	X	X	X		Gepland: in Q4 naar raad
Regels								
Omgevingsplan	Stappenplan buitenplanse omgevingsplanactiviteit (Bopa)/omgevingsplan	X	X					Gereed: ter informatie beschikbaar
	Casco omgevingsplan	X	X	X				Gepland: in Q2 ter vaststelling naar college
	Handboek omgevingsplan				X	X		Gepland: in Q4 ter vaststelling naar college
Omgevingsbevoegdheden	-Advies met instemming -Verplichte participatie -Delegatie	X	X					Vastgesteld: raad 24 feb 22
Verordeningen, mandaten, beleidsregels	Legesverordening	X	X	X	X	X		Gepland: raad 15 dec 22, regulier traject
	APV		X	X	X	X		Gepland: raad 15 dec 22, regulier traject

Onderwerp	Onderdelen	Planning bij invoeringsdatum 1 januari 2023						Toelichting
		Eerder	2022				Later	
			Q1	Q2	Q3	Q4		
	Overige verordeningen - beleidsarm		X	X	X	X		Gepland: raad 15 dec 22. Bv: Ruimtelijke kwaliteitscommissie, Nadeelcompensatie, Erfgoedverordening
	Mandaatregister		X	X	X	X		Gepland: college Q4 vaststellen, regulier traject
	Beleidsregels		X	X	X	X		Gepland: college Q4 vaststellen
VTH	Vergunningenproces		X	X	X	X	X	Gepland: concept proces in Q2. Vervolg: oefenen
	Toezicht- en handhavingsproces		X	X	X	X	X	Gepland: concept proces in Q2. Vervolg: oefenen
Anders werken								
Participatie	Handreiking	X	X	X	X	X	X	Nog doen: -organisatorische en financiële consequenties inzichtelijk maken -vaststelling college, ter kennisgeving raad -oefenen, toepassen en monitoren Zie voor de participatieverordening de afstemmingsprojecten.
Dienstverlening	Website		X	X	X	X		Gepland: nieuwe (deels opgeruimde) website live Q2 2022, daarna verder met opruimen en aanpassingen Omgevingswet klaar zetten
	Sjablonen		X	X	X	X		
	Experiment intaketafel	X	X	X	X			Looptijd experiment: 1 maart – 1 juli 2022
Opleiding	Basiscursus	X	X					Gereed: feb 22
	Verdiepende cursus		X	X	X			O.a. Vergunningverlening, toezicht en handhaving, grondzaken
	Vaardigheden				X	X	X	O.a. Samenwerken, participeren
Toepasbare regels		X	X	X	X	X		Uitwerken en testen
Ketentesten			X	X	X	X		Testen en oefenen onderdelen vanuit alle deelprojecten
Digitaal								
Software	Ruimtelijke plannen	X	X	X	X	X	X	Gereed: aanschaf. Vervolg: oefenen en invoeren
	Toepasbare regels	X	X	X	X	X	X	Gereed: aanschaf. Vervolg: oefenen en invoeren
Afstemmingsprojecten								
Wkb		X	X	X	X	X	X	Gepland: concept proces in Q2. Vervolg: oefenen en invoeren
Bodem		X	X	X	X	X	X	Acties afstemmen op afspraken provincie/regio/OMWB
Grondeigendom		X	X	X	X	X	X	Acties afstemmen op handreiking VNG (nog niet beschikbaar)
Participatieverordening		X	X	X	X	X	X	Acties afstemmen op gemeentelijke Handreiking Participatie
VTH-software		X	X	X	X	X	X	Gereed: aanschaf. Vervolg: oefenen en invoeren

Bijlage 2: schema budget en kosten(raming) Omgevingswet

Invoeringsfase Omgevingswet			
Beschikbaar budget			
Onderdeel	Bedrag	Toelichting	
Budget reserve	600.000	Beginsaldo reserve invoeren Omgevingswet (913038)	
Toevoeging reserve	365.000	VJB 2020 - toevoegen vanuit reserve ruimtelijke beleidsplannen (913004)	
Totaal	965.000		
Kosten(raming)			
Jaar	Totaal	Besteed	Verplicht/geraamd
2019	100.000	100.000	
2020	100.000	100.000	
2021	201.000	201.000	
2022			565.160
Totaal	966.160	401.000	565.160
Verschil	-1.160		

Vervolfase Omgevingswet				
Beschikbaar budget				
Onderdeel	Bedrag	Toelichting		
Incidenteel budget	125.000	Omgevingsvisie, toegekend voor 2022 - uitgewisseld met reserve en ingepland voor 2023		
Kosten(raming)*1				
Jaar	Totaal	Omgevingsvisie	Omgevingsplan	Nieuwe taken
2023	370.000	125.000	95.000	150.000
2024	370.000	125.000	95.000	150.000
2025	280.000		80.000	200.000
2026	80.000		80.000	
2027	80.000		80.000	
2028	80.000		80.000	
2029	65.000		65.000	
Totaal	1.325.000	250.000	575.000	500.000
Verschil	-1.200.000			

*1 De nog in te plannen bedragen zijn een globale raming van de onontkoombare onderdelen. Een meer specifieke inschatting komt in het plan van aanpak voor de vervolfase. Ook de wenselijke onderdelen om te gaan vernieuwen zullen dan uitgewerkt worden bv. versnelling verminderen beleids- en regeldruk, programma's, toepasbare regels.

Groene arcering = Dringende oproep om deze bedragen op korte termijn toe te zeggen om dit project een vervolg te kunnen geven.